

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/187/2024
Identifikačné číslo spisu:	1522203627
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1522203627.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne L. R.I. B., narodenej XX. D. XXXX, N., O. X, zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Váčokom, Bratislava, Vázovova 9/A, proti žalovaným 1/ Profesionálna dražobná spoločnosť, s.r.o., Košice, Masarykova 21, IČO: 36 583 936, 2/ Bytový podnik Petržalka, s.r.o., Bratislava, Haanova 10, IČO: 36 821 012, obom zastúpeným advokátom JUDr. Marošom Palikom, Bratislava, Muchovo námestie 12, o určenie neplatnosti dražby, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B5-71C/22/2022, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. marca 2024 sp. zn. 4Co/150/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalované 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok Mestského súdu Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 26. júna 2023 č.k. 71C/22/2022-78 o zamietnutí žaloby žalobkyne o určenie neplatnosti dražby ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a pri podaní ktorého nebola zastúpená advokátom, a ktoré bolo spísané samotnou žalobkyňou.

2.1. Žalované 1/ a 2/ v podanom vyjadrení k dovolaniu navrhli, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 447 písm. e) a f) CSP dovolanie odmietol a priznal im voči žalobkyňi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v

stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal najskôr, či sú splnené procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 prvá veta CSP) dovolací súd uvádza:

4. Podľa § 429 ods. 1, 2 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

5. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania, vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) v dovolacom konaní obligatórne zastúpený advokátom a aby podané dovolanie bolo advokátom spísané. Požiadavka povinného právneho zastúpenia sa vzťahuje už na fázu podania dovolania. Ak dovolateľ splnomocní advokáta až po podaní dovolania (a uplynutí zákonnej lehoty na jeho podanie), podmienka povinného právneho zastúpenia splnená nie je, tak ako bolo v predmetnom prípade.

6. Podľa § 436 ods. 1 CSP ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania. Súd prvej inštancie v zmysle § 436 ods. 1 CSP prihliada na existenciu vady dovolania spočívajúcej v nedostatku zastúpenia dovolateľa advokátom len v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

7. V danom prípade odvolací súd v zmysle § 393 ods. 1 CSP v napadnutom rozhodnutí žalobkyňu riadne poučil podľa § 428 CSP o náležitostiach dovolania a aj o povinnom zastúpení dovolateľa advokátom a o nutnosti spísania dovolania a ďalších podaní dovolateľky týmto kvalifikovaným zástupcom.

8. Vzhľadom k tomu, že v danej veci dovolateľka nepreukázala požadované právnické vzdelanie a k podanému dovolaniu nepriložila ani plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní, súd prvej inštancie ju nad rámec svojej povinnosti (§ 436 ods. 1 CSP) uznesením z 21. augusta 2024 (č.l. 136) vyzval na predloženie plnomocenstva udeleného advokátovi, poučil ju o nutnosti zastúpenia v dovolacom konaní advokátom, o možnosti obrátiť sa na Centrum prvej pomoci a o následku neodstránenia nedostatku povinného zastúpenia advokátom. Dovolateľka predložila súdu prvej inštancie plnomocenstvo udelené advokátovi JUDr. Petrovi Vačokovi dňa 04. októbra 2024.

9. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (viď uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019, R 39/2020). I napriek náležitému poučeniu zo strany odvolacieho súdu je z obsahu spisu zrejmé, že dovolateľka nepreukázala zastúpenie advokátom v dovolacom konaní a ani nepreukázal zodpovedajúce právnické vzdelanie (§ 429 ods. 2 písm. a) v spojení s § 468 CSP). Obdobný právny názor na vec zaujal tiež v rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/10/2018 a 4Cdo/160/2017. Tento záver bol vyhodnotený ako ústavne konformný a udržateľný aj Ústavným súdom Slovenskej republiky v uznesení

sp. zn. IV. ÚS 489/2018, publikovanom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 79/2018, v ktorom ústavný súd vyslovil, že ak obligatórnou náležitosťou dovolania je podľa druhej vety § 429 ods. 1 CSP jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní. Je preto na dovolateľovi, aby v súlade so zásadou „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. „bdelým patrí právo“, predložil v zákonom stanovenej lehote také dovolanie, ktoré bude spĺňať všetky zákonom ustanovené náležitosti.

10. Aby boli splnené všetky podmienky prípustnosti dovolania a dovolací súd mohol uskutočniť meritorný dovolací prieskum, je procesnou povinnosťou dovolateľa podať a formulovať svoje dovolanie tak, že pri zachovaní podmienky včasnosti jeho podania zároveň bude splnená podmienka náležitostí dovolania vrátane povinného právneho zastúpenia v zmysle § 429 CSP. To znamená, že ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, dovolateľ je povinný v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré dovolaním napáda (§ 427 ods. 1 CSP), podať dovolanie právne perfektné, t. j. spĺňajúce všetky zákonom požadované náležitosti v zmysle § 428 a § 429 CSP; prípadne vady už podaného dovolania v tejto lehote odstrániť tak, aby všetky zákonom požadované náležitosti spĺňalo. (Jediná výnimočná procesná situácia, kedy súd poskytne dovolateľovi dodatočnú lehotu na odstránenie vád, sa týka výlučne vady podľa § 429 ods. 1 CSP, a to len za predpokladu absencie resp. nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom; o čo ale v prejednávanej veci nešlo). Opačný záver, podľa ktorého ak by pre právne relevantné uplatnenie tohto mimoriadneho opravného prostriedku pri zachovaní stanovenej dvojmesačnej dovolacej lehoty postačovalo len podanie akéhokoľvek blanketného, neúplného, nesprávneho alebo nezrozumiteľného dovolania a dovolateľ by mohol vady takéhoto dovolania účinne odstraňovať aj po uplynutí tejto lehoty (v podstate až do vydania rozhodnutia dovolacím súdom), je v rozpore s koncepciou prísneho režimu koncentrácie sporového konania, ktorá sa vzťahuje na inštitút dovolania upravený Civilným sporovým poriadkom (por. § 430, § 434, § 427 ods. 1 v spojení s § 436 ods. 1 a contrario CSP), ako aj s ustanoveniami zákona vymedzujúcimi podmienky prípustnosti dovolania (§ 419 až § 435 CSP).

11. So zreteľom na to, že v posudzovanej veci nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania vyplývajúca z § 429 ods. 1 CSP, pričom nejde o žiaden z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, najvyšší súd odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. e) CSP pre nesplnenie podmienok dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia. Následkom nesplnenia tejto osobitnej podmienky dovolacieho konania je nemožnosť uskutočnenia meritorného dovolacieho prieskumu, nakoľko prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútny, ale je obmedzený citovaným zákonným ustanovením sledujúcim legitímny cieľ, ktorým je podanie iba kvalifikovaných podaní (dovolaní) na najvyšší súd ako mimoriadnu opravnú inštanciu.

12. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.